

Tatra kasvatamise ja kasutamise võimalused Eestis

Rannu Seeme OÜ

Madis Ajaots

Pärnu 09.12.2016

Rannu Seeme OÜ tutvustus

- Rannu Seeme OÜ on pereettevõtte (asutatud 1993. aastal)
- Põhitegevusalaks on taimekasvatus
- Põllud asuvad Tartumaal **Elva vallas**
- Maad on kokku 2016. aastal **2319,98** ha
- Seemnekeskus
- GLOBAL G.A.P. toidunisu sertifikaat
- Eesti Seemneliidu liige
- Põllumeeste Ühistu KEVILI TÜH liige

Miks tatart (*Fagopyrum esculentum*) kasvatada?

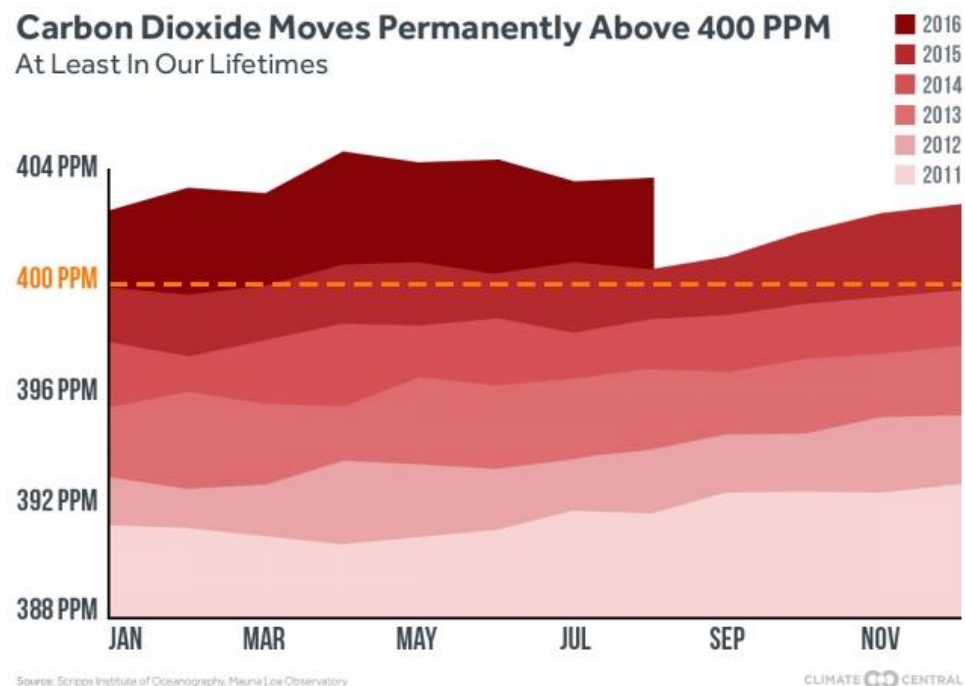
- Meetaim
- Parandab mulla struktuuri
- Kiirekasvuline ja vähenõudlik
- Lämmatab umbrohu
- Saagikus on 1-3 t/ha
- 1000 seemne mass on 18-30 g
- Kasvuperiood 70-140 päeva
- Hea eelvili. Mulda haritakse nii nagu suviteraviljade kasvatamisel
- Tatart võib külvata kui mulla temp on 10-12 °C
- Külvisenorm on 250-300 idanevat tera m² ehk 70-80 kg/ha
- Tundlik herbitsiidide suhtes

Miks ma kasvatan tatart?

Maa kliima:

- Süsihappegaasi (CO₂) tase atmosfääris aina kasvab.
- 2016 jõustus kliimakokkulepe Prantsusmaal CO₂ edasise kasvu piiramiseks atmosfääris.
- Ilmastikunähtus El Niño.
- Temperatuuritõus- 2016 aasta on prognoosi kohaselt õhutemperatuur 1,2 kraadi Celsiuse järgi kõrgem, kui eelnevatel aastatel

CO2 tase, üle 400(PPM) osa miljoni kohta

- st atmosfääris on igast miljonist osakesest enam kui 400 süsihappegaasi ehk süsinikdioksiidi molekulid
- Inimese evolutsioonist saati on see tase olnud 280PPM, 1850. a hakkas tase järsult tõusma
- Viimati oli CO2 tase atmosfääris nii kõrge Jääajal

Jätkusuutlik intensiivistamine põllumajanduses?

- Jätkusuutliku intensiivistamise eesmärk on suurendada toidutootmist olemasoleva maaressursiga, samal ajal minimeerides survet keskkonnale.
- See on seotud suurenenud toidu vajadusega suureneva rahvaarvu tõttu maailmas, kus maa, vesi, energia ja teised sisendid on mitte jätkusuutlikul viisil üle kasutatud. Kõik võimalused ja püüdlused „intensiivistada“ toidu tootmist peavad olema fokuseeritud seda teha „jätkusuutlikult“. Kui me selles ebaõnnestume, kahjustame oma võimet toitu toota tulevikus.
- Rahutused-põgenikud-sõjad! (see on tagajärg)
- **Majanduslikud otsused on lõpuks seotud konkurentsivõimega!**

Tatra seemne kasvatamine Euroopas

Country	Seed material crops		
	2012	2013	2014
	ha	ha	ha
France	946	954	854
Lithuania	195	267	333
Austria	281	192	140
Czech Republic	376	183	203
Hungary	412	104	131
Latvia	35	23	22
Slovenia	48	45	36
Total:	2 293	1 768	1 718

Tatra kasvatamine Euroopas 2013 a.

Country	2013		
	Production		Yield [kg/ha]
	t	ha	
Belarus	30 353	31 403	967
Bosnia and Hercegovina	977	633	1 543
Croatia	390	190	2 053
Czech Republic	2 400	1 000	2 400
Estonia	400	600	667
France	154 800	44 500	3 479
Hungary	110	110	1 000
Latvia	10 800	9 800	1 102
Lithuania	28 200	30 500	925
Poland	90 874	70 384	1 291
Moldova	40	61	656
Russia	833 936	905 911	921
Slovakia	68	82	829
Slovenia	1 052	1 401	751
Ukraine	179 020	168 400	1 063
Total:	1 333 420	1 264 975	

Rahvusvaheline tatra sordileht (UPOV 19.11.2015)

Country	Variety	Registrations date
EU Members		
Austria	Bamby	1989-12-19
	Billy	1996-12-19
	Pyra	1996-12-19
Czech Republic	Spacinska 1	2002-07-02
Franca	Carte Noire	Lack of information
	Spacinska 1	Lack of information
	Carolin	Lack of information
	Hajnalka	Lack of information
Hungary	Hajnalka	1991-06-20
	Rutina	1994-12-08
	La Harpe	1999-02-16
	Oberon	2006-03-14
Lithuania	Vokiai	2002-03-12
Latvia	Aiva	2004-01-01
Slovenia	Darja	
	Bamby	2008-09-03
Slovakia	Spacinska 1	1998-03-17
	Pohanka Tatarka, krajova	1952-01-01
	Lipnovska (Doksanska)	1957-01-01
	Slovenska krajova	1950-01-01

Vahekultuurid

- Kiire kasv
- Kiire mullakatvus
- Väike külvisenorm
- Hilisem õitsemise aeg
- Hea lämmastiku koguja
- Hõlpsasti järelharitav

Vahekultuuride valik

- EI ristõielised - mullas piisavalt
- EI kõrrelised - mullas piisavalt
- EI glüfosaat - künd sügisel

Vahekultuuride segu

• Keerispea	3 kg/ha	6,6%
• Tatar	12 kg/ha	26,7%
• Hernes	<u>30 kg/ha</u>	<u>66,7%</u>
	45 kg/ha	100%

Külv 01.august +/- 5 päeva

Biomass

- 59 päeva kasvuaega
- 28.09 mõõtmised
- juured + maapealne mass
- märg mass **49,5** tonni/ha
- kuivainet **3,1** tonni/ha **6,3%**

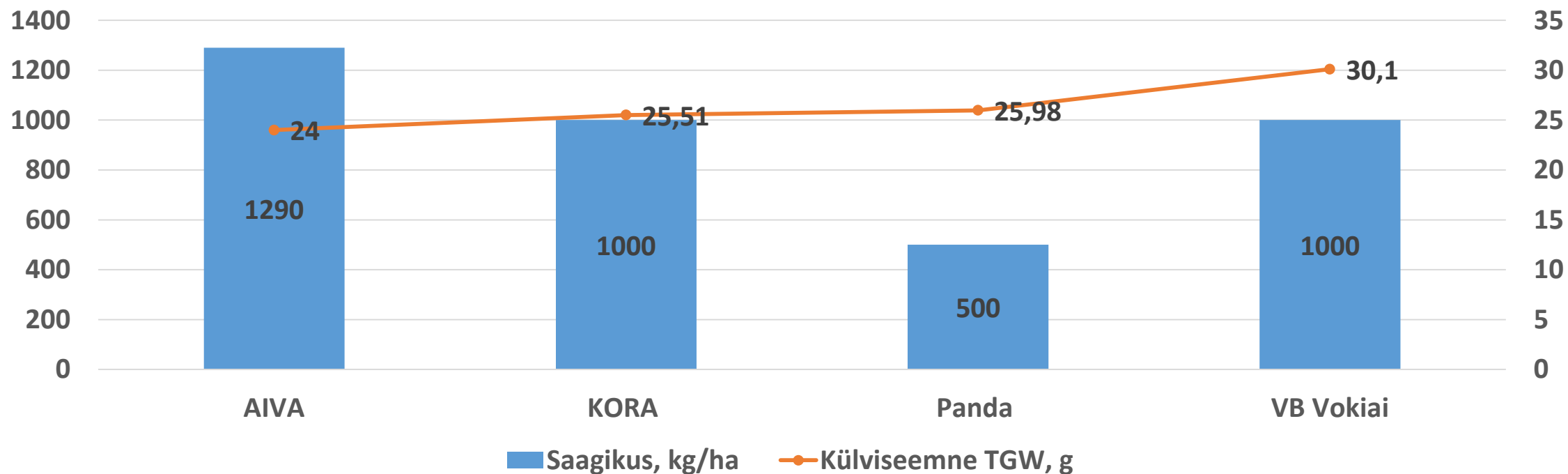

Toitainete sidumine (andmed 2014.a)

Vahekultuuri toitain saak	Väetis	Väetist kg/ha	Hind €/ha
N 100	N34	275	78
P 10	MAP	44	21
K 60	KCL	120	38
Kokku:			137 €/ha

2016. aastal sordivõrdluskatse

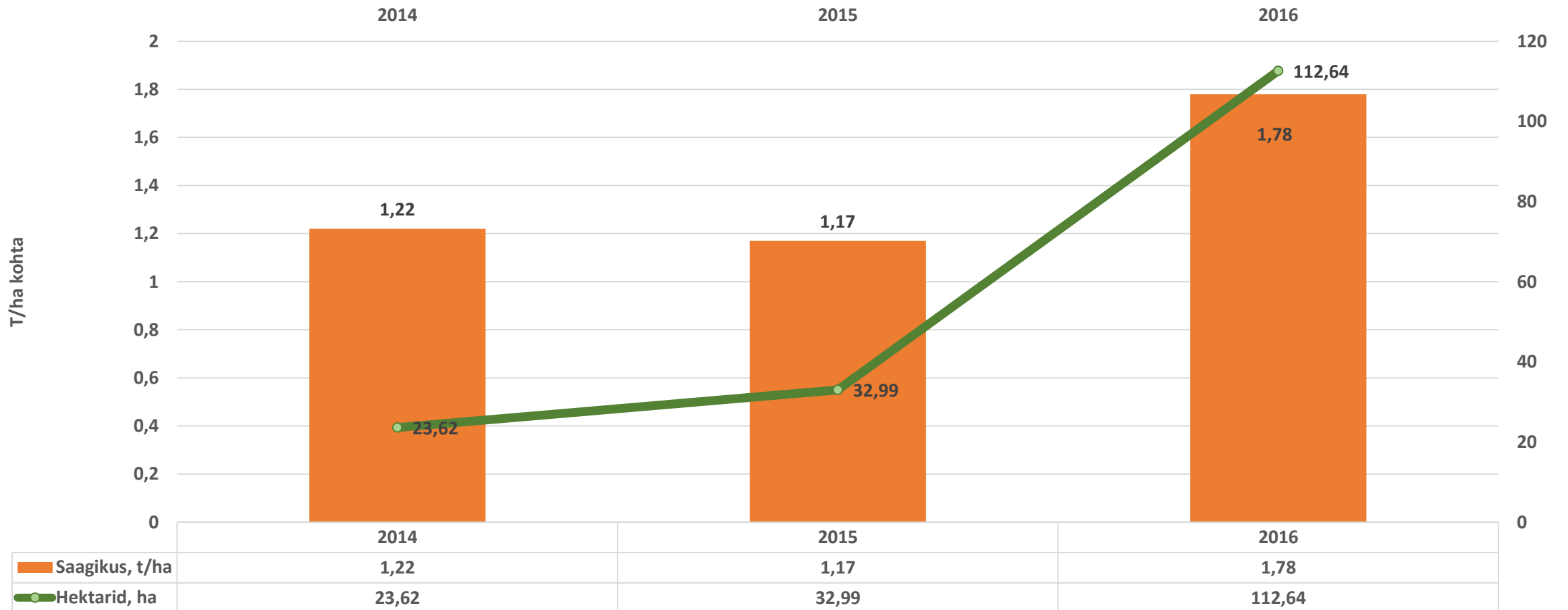
Sordikatse andmed

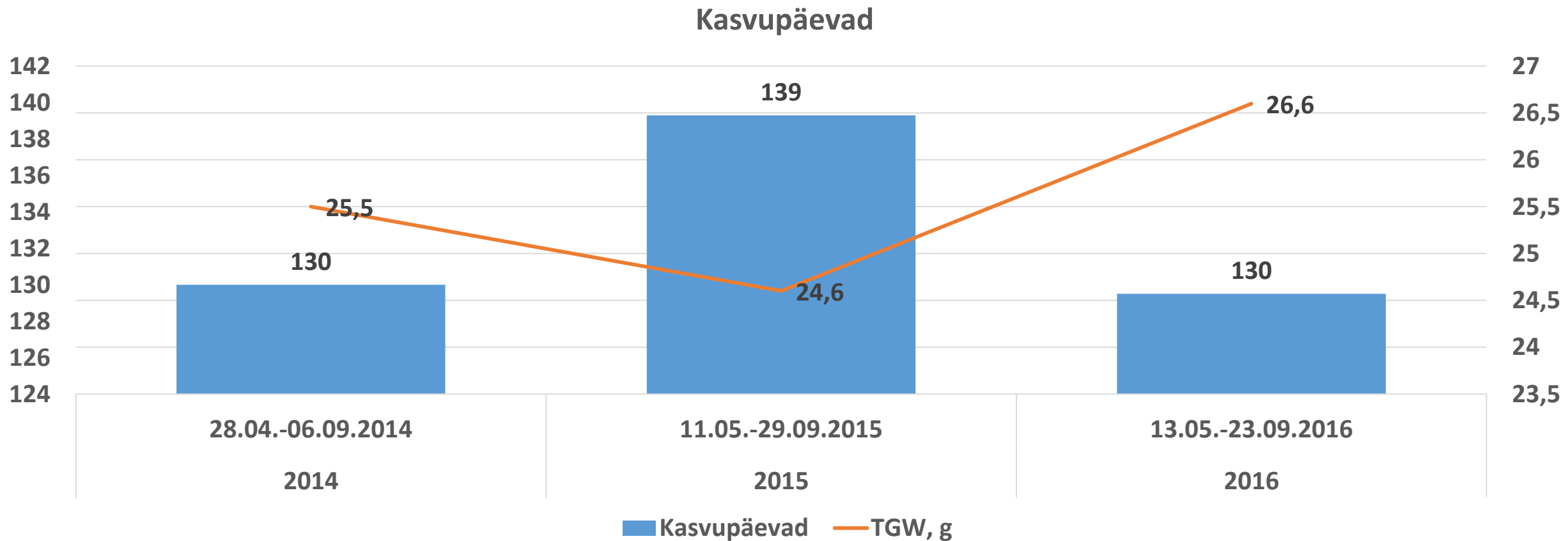
Koristus	23.09.2016
Niiskus	18%
Lisainfo	NPK 10-26-26
Külvinorm	70 kg/ha

Rannu Seeme OÜ

Rannu Seeme OÜ tatra kasvatus

Kasvupäevad ja 1000 tera mass

Kuupäevad	Kasvupäevad	TGW, g
2014 28.04.-06.09.2014	130	25,5
2015 11.05.-29.09.2015	139	24,6
2016 13.05.-23.09.2016	130	26,6

Mahevilja KOKKUOST 2016/2017

Vallo Tenson

BALTIC AGRO AS

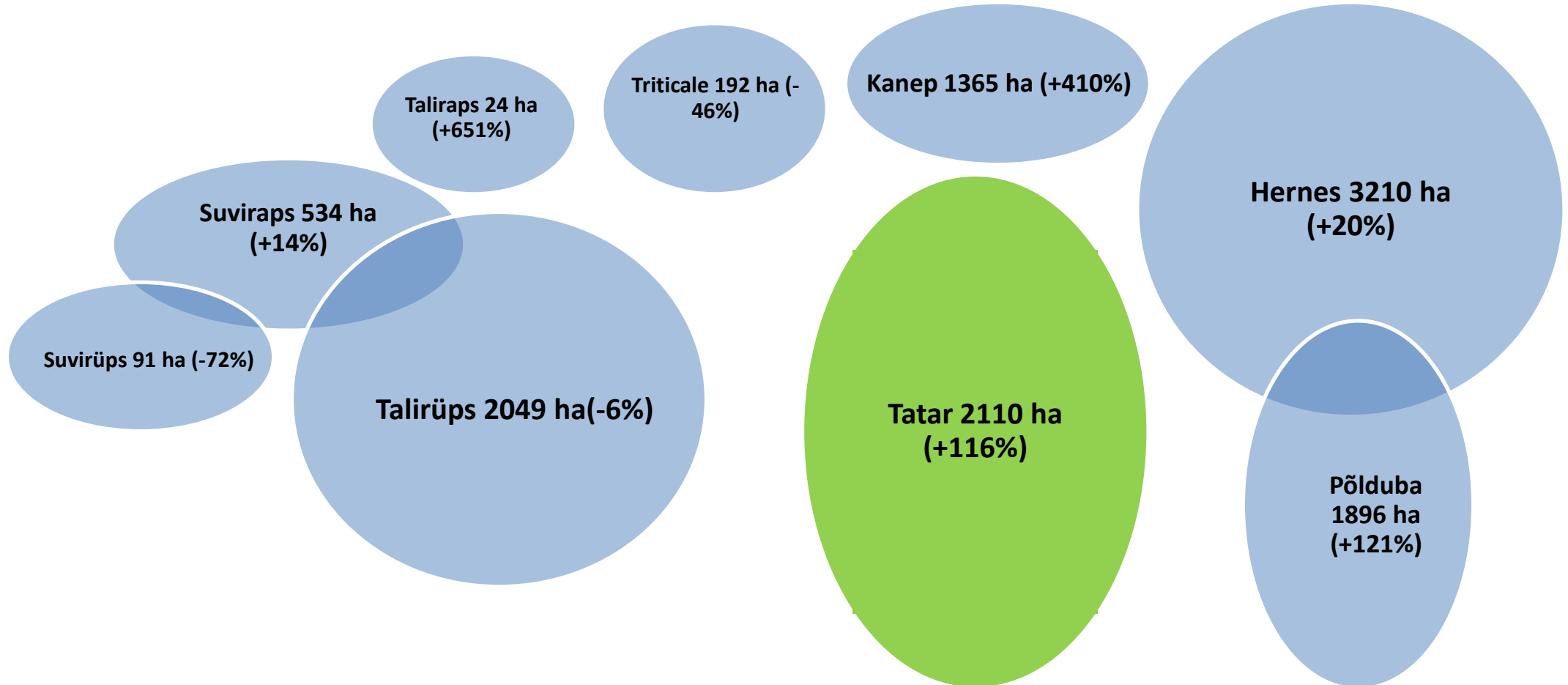
Maetootmine ja mahepõllumajandusmaa Eestis 2015. a lõpu seisuga

□ 1629 maetootjat (+ 226)

□ 170 797 ha mahemaad (17 % Eesti põllumajandusmaast)

□ 120 maetöötajat

Mahevilja kasvupind (ha) aastal 2016 ja võrdlus 2015

Täna kuulamast!

